

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции
Высокая Гора, Высокогорский район,
Республика Татарстан, 422700

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю
станциясе поселогы, Биектау районы,
Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
15.02.2024

КАРАР
№ 195

«2024-2026 елларга Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 05 мартындагы 159 номерлы «2019 - 2026 елларга Татарстан Республикасында физик культура һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 12.07.2019 №567, 08.11.2019 № 1023, 30.12.2019 № 1279, 12.06.2020 № 483 карарлары редакциясендә) нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерүне гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2024-2026 елларга Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.
2. Программаны гамәлгә ашыру барышында район бюджеты чаралары мөмкинлекләрен исәпкә алып, чараларга һәм финанслау күләмнәренә еллык төгәллек кертелергә тиеш, дип билгеләргә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча халыкка житкерергә һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтына <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә.

Житәкче

Д.Ф.Шәйдуллин

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының 2024 елның 15 февралә 195нче номерлы карары белән расланды

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2024-2026 елларга Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаның дәүләт заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе
Программаны төп эшләүче	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе
Программаны башкаручылар	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен «Мәдәният бүлегә» муниципаль казна учреждениесе, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф бүлегә» муниципаль казна учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет өстәмә белем учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» «Биектау» муниципаль бюджет учреждениесе
Программаның максатлары	Шәхесне һәрьяклап һәм гармонияле үстерү, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы халкының актив озын гомерле булуын тәэмин итү һәм халыкара спорт аренасында район һәм республика имиджын күтәрү өчен физик культура һәм спорт өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру буенча комплекслы шартлар тудыру.
Программаның бурычлары	1. Биектау районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгылләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга

	<p>мотивациясен күтәрү.</p> <p>2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү һәм Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе жыелма командалары составында республика, регионара, бөтенроссия һәм халыкара спорт ярышларында Биектау районы спортчыларының уңышлы чыгышын тәэмин итү.</p>
Ярдәмче программалар исемлеге	<p>1. «2024 - 2026 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү».</p> <p>2. «2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын эзерләү системасын үстерү».</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024 - 2026 еллар
Программаны финанслау чыганаclarы	<p>2024-2026 елларга Программаны финанслау күләме 219 654,80 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2024 ел – 72 202,80 мең сум;</p> <p>2025 ел – 73 195,10 мең сум;</p> <p>2026 ел – 74 256,90 мең сум.</p> <p>Ярдәмче программа-1не финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш. Республика бюджеты акчалары күләме, бюджеттан тыш чыганаclarдан ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга түбәндәгеләрнең арту мөмкинлеген бирәчәк:</p> <p>халыкның гомуми санында системалы рәвештә физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның өлеше 66,0 процентка кадәр;</p> <p>"Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында Биектау районы халкының "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын үтәгән өлеше, 70,0 процентка кадәр;</p> <p>сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар, системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче, халыкның әлеге категориясенә гомуми санында 21,5 процентка кадәр;</p> <p>Татарстан Республикасы спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар саны 25 кешегә кадәр.</p>

I. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ, ШУЛ ИСӘПТӘН ЧИШЕЛШЕНӘ УЛ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАГА ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА

Әлеге Програма Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2023 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 05 мартындагы 159 номерлы карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 12.07.2019 N 567, 08.11.2019 N 1023, 30.12.2019 N 1279, 30.12.2020 N 483 карарлары редакциясендә), «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 04 декабрдәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон, «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрдәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе эшчәнлегенә төп юнәлешләрне исәпкә алып эшләнә.

Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү уздырыла торган социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора һәм ышанычлы норматив-хокукый нигезгә нигезләнә. Физик культура һәм спортны үстерү өчен киң мөмкинлекләр ачыла.

Биектау муниципаль районы халкын физик культура һәм массакүләм спорт белән системалы шөгылләнүгә жәлеп итү максатларында спорт инфраструктурасын модернизацияләү һәм төрле яшь категорияләре һәм төркемнәре өчен спорт корымаларынан файдалану мөмкинлеген арттыру буенча эш алып барыла. Спорт объектларын торгызу буенча республика һәм федераль программалар гамәлгә ашырыла, 2023 ел йомгаклары буенча аларның саны 244 берәмлек тәшкил итә.

2023 елда республиканың төзелеш программалары кысаларында түбәндәгеләр файдалануга тапшырылды:

Иске Казан авыл жирлегендә волейбол/баскетбол уйнау мәйданчыгы;

Биектау районы территориясендә 2013 елдан бирле барлыгы 44 универсаль спорт мәйданчыгы һәм сезонлы шугалак эшләп килә.

Районда спорт резервын әзерләү системасында 2 спорт мәктәбе эшли, аларда 11 спорт төре буенча спортчылар әзерләнә.

Шөгылләнүчеләрнең гомуми саны 1056 кеше тәшкил итә. Биектау районы спорт мәктәпләрендә разрядлы спортчылар барлыгы 286 кеше, шул исәптән 2 (ике) спорт мастерына кандидат спорт разряды.

Олимпия һәм олимпия булмаган спорт төрләре буенча Татарстан Республикасы командалары составына Биектау муниципаль районынан 14 спортчы керә.

Районның спорт мәктәпләрендә шөгылләнүчеләр белән 29 тренер эшли, шуларның 24е - штат хезмәткәрләре, 5се - берләштереп эшләүчеләр.

2023 ел йомгаклары буенча Биектау муниципаль районы спорт мәктәпләрендә спортчыларның һәм тренерларның иң югары нәтижеләре:

2023 елның 12-14 гыйнварында Алабуга шәһәрәндә 16 яшькә кадәрге (2008-2009 елда туган) егетләр һәм кызлар арасында ирекле көрәш буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды.

Тюрин Константин, Шулаев Илья, Исламов Марат, Шәрипов Инсаф, Рылов

Макар, Сөләйманов Фатхулло, Хәкимов Усман катнаштылар.

2023 елның 19-21 гыйнварында Мамадыш шәһәрәндә 21 яшькә кадәрге (2003-2005 елда туган) егетләр һәм кызлар арасында ирекле көрәш буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды 61 кг 1 урын - Рылов Максим.

2023 елның 16-17 февралендә Казан шәһәрәндә спорт мастеры Н.И. Ионов истәлегенә 18 яшькә кадәр булган егетләр һәм кызлар арасында ирекле көрәш буенча Казан шәһәре беренчелеге үтте.

51 кг 1 урын- Абдуразаков Абубакир,

65 кг 3 урын - Исламов Әмир,

71 кг 3 урын - Халиков Умар.

2023 елның 21 апрелендә Биектау авылында 16 яшькә кадәрге (2008-2009) яшүсмерләр арасында ирекле көрәш буенча Татарстан Республикасы Кубогы узды

52 кг 3 урын - Тюрин Константин,

35 кг 3 урын - Рылов Макар.

Исламов Марат, Ганиев Ислам, Шулаев Илья, Колесников Кирилл,

Галимзянов Амир катнаштылар.

2023 елның 22 апрелендә Биектау авылында 18 яшькә кадәрге (2006-2007) яшүсмерләр арасында ирекле көрәш буенча Бөтенроссия ярышлары узды

60 кг 5 урын - Абдуразаков Абубакир.

Исламов Әмир катнашты.

2023 елның 18-19 маенда Казан шәһәрәндә СССРның спорт мастеры Т.Ф. Гарифуллин истәлегенә 14 яшькә кадәрге (2010-2012 елда туган) егетләр һәм кызлар арасында ирекле көрәш буенча Казан шәһәре беренчелеге узды.

22 кг 3 урын - Гобәев Артур,

35 кг 3 урын - Рылов Макар,

22 кг 3 урын - Хәйрутдинов Айман,

30 кг 3 урын - Мамаджонов Хузайфа.

2023 елның 25-26 ноябрәндә Казан шәһәрәндә «Туган Батыр» призына ирекле көрәш буенча мәктәп укучылары арасында республика команда ярышлары узды

80 кг 1 урын - Колесников Кирилл,

35 кг 3 урын - Кутусов Кәрим,

42 кг 3 урын - Сулаймонов Фатхулло.

2023 елның 09 декабрәндә. Казан шәһәрәндә 16 яшькә кадәрге (2009-2010 елда туган) яшүсмерләр арасында ирекле көрәш буенча Казан шәһәре беренчелегендә 62 кг 1 урын - Тюрин Константин

35 кг 2 урын - Әхмәтгалиев Муса

57 кг 3 урын - Шулаев Илья

44 кг 3 урын - Сулеймонов Фатхулло

75 кг 3 урын - Колесников Кирилл

Кутусов Кәрим, Исламов Марат катнаштылар.

Бокс

2023 елның 10-16 апрелендә спорт мәктәбендә тәрбияләнүчеләр Алабуга шәһәрәндә 2009-2010 елгы яшүсмерләр арасында бокс буенча Татарстан Республикасының беренчелегендә катнаштылар.

44 кг 2 урын - Жһаншин Самат

40 кг 5 урын - Сәмигуллин Сабир

Котдусов Ассом, Каюмов Әмир, Ахунов Камил катнаштылар.

2023 елның 7-11 декабрдә Казан шәһәрндә 2010-2011нче елгы кызлар һәм 2008-2009нчы елгы кызлар арасында бокс буенча Татарстан Республикасы беренчелегендә.

54 кг 1 урын - Сәфәрғалиева Регина

44 кг 2 урын - Фазылжанова Азалия

50 кг 3 урын - Саләхутдинова Әнже

2023 елның 02-05 маенда Арча шәһәрндә Бөек Жинүне бәйрәм итү көненә багышланган ачык ТР Арча районы беренчелегендә спорт мәктәбндә тәрбияләнүчеләр катнаштылар һәм призлы урыннарны алдылар:

34 кг 1 урын - Рамазанов Корбан

40 кг 1 урын - Сәмигуллин Сабир

52 кг 1 урын - Котдусов Ассом

57 кг 2 урын - Каюмов Әмир

40 кг 2 урын - Яковлев Тимофей

28 кг 3 урын - Хәзбиуллин Рамазан

Ашуrow Азиз, Ширванян Юрий, Хәлиуллин Илюс, Ахунов Камил катнаштылар.

2023 елның 4-6 ноябрдә Зеленодольск шәһәрндә бокс буенча XII традицион тренерлар Парфенов Г.И., Соколов М.Н. истәлегенә ачык төбәкара турнирда

54 кг 2 урында - Жһаншин Самат

54 кг 3 урын - Котдусов Ассом

Каюмов Әмир, Рамазанов Сәлим катнаштылар.

2023 елның 8-11 ноябрдә Волжск шәһәрндә “Б” классы бокс буенча Марий Эл Республикасының атказанган тренеры Гомәр Зәйнур улы Мөхәммәтжанов истәлегенә, Марий Эл Республикасының атказанган тренеры, СССР спорт мастеры, Россия чемпионы Олег Наумов призларына XII традицион турнирда катнаштылар

60 кг 3 урын - Каюмов Әмир

54 кг 4 урын - Рамазанов Сәлим

Сәлимгәрәев Адель, Жһаншин Самат катнаштылар.

Көрәш

2023 елның 27 гыйнварында Питрәч авылында 2006-2007 елгы егетләр арасында СССР спорт мастеры Хәйруллин Р.Г. истәлегенә көрәш буенча республика ярышлары узды.

85 кг

2 урын – Гатауллин Равил

2023 елның 2-4 февралендә Биектау авылында «Сабантуй» журналы призларына 2009-2010 елгы яшүсмерләр арасында көрәш буенча ТР Беренчелеге узды

45 кг

3 урын – Рәхимов Ислам

Гомуми команда 14 урын.

2023 елның 09-11 февралендә Казанда «Татарстан яшьләре» газетасы призларына 2005-2006 елгы яшүсмерләр арасында көрәш буенча ТР Беренчелеге

узды. Гомумкоманда зачетында 19 урын. 9 спортчы катнашты.

110 кг кадәр

5 урын – Мифтахов Ильяс.

2023 елның 2 мартыннан 4 мартына кадәр Мамадыш районында «Ялкын» журналы призларына 2007-2008 елгы яшүсмерләр арасында көрәш буенча ТР Беренчелеге узды. Ярышларда 9 кеше катнашты.

60 кг

3 урын – Дербенёв Владимир

80 кг

2 урын – Гатауллин Равил

3 урын – Галимжанов Артур.

Гомумкоманда 5 урын.

2023 елның 23-25 мартында Актаныш авылында 2007-2009 елны егетләр арасында ТР Беренче Президенты Кубогына көрәш буенча республика ярышлары узды.

46 кг

1 урын – Рәхимов Ислам

Гомумкоманда 13 урын.

2023 елның 26 октябрдә Байлар Сабасы ш.т.бистәсендә 2008-2009 елгы, 2010 елгы һәм аннан яшьрәк егетләр арасында Н.Х.Хәмидуллин истәлегенә көрәш буенча ачык шәхси турнир уздырылды

1 урын – Рәхимов Ислам

3 урын – Гатиатов Әмир

2023 елның 02 ноябрдә Олы Әтнә авылында 2008 елгы һәм аннан яшьрәк егетләр арасында көрәш буенча Г. Хәлилов истәлегенә ачык шәхси турнир узды

1 урын – Рәхимов Ислам

3 урын – Гатауллин Ришат.

2023 елның 18 ноябрдә Казан шәһәрндә урта махсус уку йортлары укучылары арасында көрәш буенча турнир узды

60 кг

1 урын – Заһидуллин Рәнис

80 кг

3 урын – Хәсәншин Рәзил

90 кг

3 урын – Галимжанов Артур.

Тхэквондо

2023 елның 20-22 гыйнварында Кама Аланы ш.т.п. 15-17 яшьлек яшүсмерләр арасында Татарстан Республикасы беренчелеге ел узды

42 кг

3 урын – Фәйзрахманова Әминә

44 кг

1 урын - Рәшитова Ләйсән

2 урын – Фазлыева Азалия

46 кг

2 урын - Хәсәнова Гөлшат

48 кг

3 урын – Гарипов Камил

52 кг

2 урын – Кунафина Диана

68 кг

2 урын – Фазылжанов Илсаф

2023 елның 17 - 19 февралендә Кама Аланын ш.т.п. 21 яшькә кадәрге юниорлар арасында Татарстан Республикасы беренчелеге узды

46 кг

1 урын – Рәшитова Ләйсән

49 кг

3 урын – Кунафина Диана

53 кг

3 урын - Яруллина Рамилә

2023 елның 15 мартында Васильево ш.т.п. Зеленодольск тхэквондо федерациясе фестивален булды (ВТФ):

44 кг

1 урын – Хәкимова Зәлинә

45 кг

1 урын – Тимофеев Дмитрий

3 урын – Масленников Фёдор

47 кг

2 урын – Романова Полина

3 урын – Масленникова Александра

53 кг

3 урын – Шакиров Әмир

57 кг

2 урын – Нуйкин Михаил

2023 елның 13-21 мартында Витязево п. (Краснодар крае) 15-17 яшьлек юниорлар арасында тхэквондо буенча (ВТФ) Россия беренчелеге узды.

Рәшитова Ләйсән (44 кг) 17-29 урын алды.

2023 елның 24-25 мартында Казан шәһәрндә Ачык Казан шәһәре беренчелеге узды:

28 кг

2 урын – Мухин Сәлим

32 кг

3 урын – Ахмалиддинова Ралина

33 кг

1 урын – Рәшитова Мәликә

2 урын – Яруллина Аделина

37 кг

2 урын – Мостафина Раилә

44 кг

3 урын – Хәкимова Зәлинә

49 кг

3 урын – Әхмәтҗанов Аяз

2023 елның 28-29 апрелендә Казан шәһәрндә 2009-2011 елларда туган егетләр һәм кызлар арасында Татарстан Республикасы беренчелеге узды.

33 кг

2 урын – Рәшитова Мәликә

37 кг

2 урын – Мостафина Раилә

44 кг

3 урын – Хәкимова Зәлинә

47 кг

3 урын – Әхмәтҗанов Аяз

2023 елның 19 ноябрндә Казан шәһәрндә тхэквондо буенча «Барс» СКТ Ачык беренчелеге узды. 10 спортчы катнашты. Гомуми команда 3 урын.

2023 елның 25 ноябрндә Усад авылында Тхэквондо Академиясенә ачык кубогы узды. 13 спортчы катнашты. Гомуми команда 1 урын.

Футбол

2023 елның 27-29 мартында Лениногорск шәһәрндә 2014 елда туган яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча 2023 елның Татарстан Республикасы кубогы ярышлары узды. Команда 2 урынны яулады (тренер-укытучы Габитов И.М.)

2023 елның 3-5 апрелендә Чистай шәһәрндә мини-футбол буенча 2014 елда туган яшүсмерләр арасында 2023 ел Татарстан Республикасы Кубогы узды. Команда 2 урынны яулады (тренер-укытучы Петухов А.Г.)

2023 елның 17-19 апрелендә Буа шәһәрндә мини-футбол буенча 2008-2009 елда туган яшүсмерләр арасында 2023 ел Татарстан Республикасы Кубогы узды. Команда 5 урынны яулады (тренер-укытучы Петухов А.Г.)

2023 елның 25-26 октябрндә Биектау авылында, 2006-2007 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды (зона) 1 урынны яулады, ә финал этабында көмеш медаль яуладылар (тренеры Тюрин С.Е.).

2023 елның 09-10 ноябрндә Теләче авылында 2010-2011 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды. Команда 5 урынны алды (тренер-укытучы Петухов А.Г.)

2023 елның 09-10 ноябрндә Теләче авылында 2010-2011 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелегендә команда 6 урынны яулады (тренер-укытучы Сибгатуллин А.А.)

2023 елның 15-16 ноябрндә Байлар Сабасы ш.т.п. 2012-2013 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды (зона). Команда 6 урынны алды (тренер-укытучы Тюрин С.Е.)

2023 елның 15-16 ноябрндә Байлар Сабасы ш.т.п. 2012-2013 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелегендә (зона) команда 1 урынны алды (тренер-укытучы Петухов А.Г.)

2023 елның 15-16 ноябрндә Байлар Сабасы ш.т.п. 2012-2013 елгы яшүсмерләр командалары арасында мини-футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелеге

узды (зона). Команда 7 урынны алды (тренер-укытучы Кувшинов М.В.)

Волейбол

2023 елның 16-19 мартына кадәр Теләче авылында 2007-2008 елгы кызлар арасында волейбол буенча Татарстан Республикасы беренчелегендә “Б” төркемендә 4 нче урынны (тренер-укытучы Зайнаков И.И.) алдык.

2023 елның 23-26 мартына кадәр Аксубай ш.т.п. Татарстан Республикасы беренчелегендә 2007-2008 елгы яшүсмерләр арасында «Б» төркемендә 6 нчы урынны яуладык (тренер-укытучы Савинов К.П.).

2023 елның 6-10 октябрәдә кадәр Минзәлә шәһәрәндә Татарстан Республикасы беренчелегендә 2009-2010 елгы яшүсмерләр арасында «Б» төркемендә 8 нче урынны яуладык (тренер-укытучы Зайнаков И.И.).

Көнчыгыш сугышчан көрәш

2023 елның 22 гыйнварында Васильево ш.т.п. көнчыгыш сугышчан көрәш буенча ТР беренчелеге узды. Минһажев Инсаф - 2 урын (кумите 17 яшь), Шакирова Эмилия 3 урын (кумите 12 яшь) алды. Зеленина Полина ачык республика ярышларында (кумите 11 яшь) - 1 урын.

2023 елның 15 мартында Уфа шәһәрәндә Ачык Чемпионатта һәм Башкортостан Республикасы беренчелегендә Зеленина Полина һәм Шакирова Эмилия 3 урынны яуладылар. ВБЕ буенча ачык ярышларда Зеленина Евангелина - 1 урын.

2 майдан 6 майга кадәр Видное ш. Россия беренчелегендә Минһажев Инсаф - 1 урын (команда кумите), Шакирова Эмилия 5 урынны (команда кумите) алды. Малайлар һәм кызлар арасында Бөтенроссия ярышларында Зеленина Полина - 3 урын (команда кумите). Мәскәү шәһәре ВБЕ Сөтокан Федерациясе ачык ярышларында Зеленина Евангелина - 3 урын (команда кумите)

2023 елның 14 маенда Чабаксар ш. Чабоксар шәһәрәнең ачык беренчелеге һәм ачык балалар ярышлары узды.

1 урын – Зиятдинова Доминика

2 урын – Николаев Аскар, Юлаев Артур.

3 урын – Ахунов Аскар, Ермолаев Руслан, Буйницкая Милана, Хәкимова Карина.

2023 елның 23-24 сентябрәдә Түбән Кама ш. 10-11 яшьлек балалар арасында ВБЕ (Сөтокан) беренчелеге узды. Анда Куприянов Иван 1 урынны яулады. 12-13 яшьлек малайлар һәм кызлар арасында Татарстан Республикасы ВБЕ федерациясе регионара турнирында Зеленина Полина - 1 урын (команда кумите), Шакирова Эмилия - 2 урын (шәхси кумите), 1 урын (команда кумите).

2023 елның 22-25 ноябрәдә Видное ш. Бөтенроссия ярышлары узды:

2 урын (команда кумите) – Зеленина Полина һәм Шакирова Эмилия

3 урын (команда кумите) – Куприянов Иван.

Мәскәү шәһәрәнең ВБЕ (сөтокан) Федерациясе ачык ярышларында Зеленина Евангелина 3 нче урынны алды.

Баскетбол

2023 елның 28 гыйнварында Буа ш. 2012-2013 елгы кызлар арасында “Яшьлек” спорт мәктәбенең Ачык беренчелеге узды. Команда 3 урынны яулады.

2023 елның 2-5 мартында Тобольск шәһәрәндә 2008-2009 елларда туган

кызлар арасында «Иделдән Енисейга кадәр» төбәкара баскетбол лигасы чемпионаты узды. Кызлар жыелма командасы 8 нче урынны алды.

2023 елның 14 маенда Алексеевск ш.т.п. Баскетбол буенча 2012 елгы һәм аннан яшрәк кызлар арасында Алексеевск муниципаль районы спорт мәктәбе беренчелегендә катнаштык. Команда 3 урынны алды.

2023 елның 27-28 маенда Арча ш. 2008-2009 нчы елгы кызлар арасында баскетбол буенча Арча муниципаль районының “Арча-Баскет” ачык турниры узды. Команда 1 нче урынны яулады.

2023 елның 30 октябрдә Арча шәһәрндә Тренер көненә һәм тренер З.А. Хәсәнов истәлегенә багышланган «Йөрәк хәтерә» турнирында катнаштык. 2012-2013 елгы кызлар командасы 1 урынны алды.

2023 елның 11-12 ноябрдә Биектау авылында «МЛБЛ-Дети» «Яңа Буын» Чемпионатында 2012-2013 елгы кызлар катнашты. Команда 2 урынны яулады.

Йөзү

2023 елның 18 мартында Казан ш. «Язгы дулкын 2023» йөзү һәм су асты спорты буенча ярышлары узды

1 урын - Фаттахов Рамиль, 1 урын - Сибагатов Рүзәл, 2 урын - Галиев Рәзил, 2 урын - Яббаров Мөнир, 2 урын - Мөбәрәкшина Ксения, 2 урын - Трифонова Дарина, 2 урын - Разетдинова Ралина, 2 урын - Кириева Елизавета, 3 урын - Вафин Ранель, 3 урын - Гаптрахманов Мурад, 3 урын - Гафуров Манур, 3 урын - Шәрәфеева Милана, 3 урын - Шайхлисламова Ясмина,

Гаттаров Наил, Бикбулатова Ралина, Шәрәфеев Марк, Нигъмәтуллина Лиана, Фәйзрахманова Рузилә, Зиннуров Марат, Шәмсутдинова Алина катнаштылар.

2023 елның 28 октябрдә Казан ш. «Көзгә дулкын» йөзү ярышларында

1 урын - Фәттахов Рамил, 1 урын Мөбәрәкшина Ксения, 1 урын - Шубин Павел, 1 урын - Әшрапов Ислам, 2 урын - Зиннуров Марат, 2 урын - Юсупов Илнар, 3 урын - Аветисян Саргис, 2 урын - Гаптрахманов Муса

Гыйльманов Эмиль, Герасимов Артем катнаштылар.

Хоккей

2022-2023 елгы сезонда 2010 елгы яшүсмерләр командалары арасында хоккей буенча Татарстан Республикасы беренчелеге узды. «Биектау 2010» командасы 3 урынны яулады. Ярышларда 16 команда катнашты.

2022-2023 елгы сезонда Казан шәһәре Хоккей Федерациясе Призына 2013 елгы яшүсмерләр командалары арасында турнир булды. «Биектау 2013» командасы 3 урынны яулады. Ярышларда 34 команда катнашты.

2022-2023 елгы сезонда Казан ш. алкалы хоккей буенча 2006-2007 елгы яшүсмерләр командалары арасында ачык беренчелек узды. «Биектау 2007» командасы 3 урынны яулады.

2022-2023 елгы сезонда Казан ш. алкалы хоккей буенча 2009 елгы яшүсмерләр командалары арасында ачык беренчелек узды. «Биектау 2009» командасы 2 урынны яулады.

2022-2023 елгы сезонда Казан ш. алкалы хоккей буенча 2010 елгы яшүсмерләр командалары арасында ачык беренчелек узды. «Биектау 2010» командасы 2 урынны яулады.

2022-2023 елгы сезонда Казан ш. алкалы хоккей буенча 2015 елгы яшүсмерләр

командалары арасында ачык беренчелек узды. «Биектау 2015» командасы 3 урынны яулады.

2023 елның 10-12 февралендә 2010-2011 елгы яшүсмерләр арасында яшь хоккейчыларның «Алтын алка» Бөтенроссия ярышларының республика этабы финалы узды. «Биектау 2010» командасы 1 урынны яулады.

2023 елның 07-12 мартында 2010-2011 елгы яшүсмерләр арасында яшь хоккейчыларның «Алтын алка» Бөтенроссия финал ярышлары узды. «Биектау 2010» командасы 2 нче урынны яулады.

2023 елның 21-23 апрелендә “Жиңү көне”нә багышланган 2010 елгы яшүсмерләр арасында хоккей буенча турнир узды. «Биектау 2010» командасы 1 урынны алды.

2023 елның 17-21 апрелендә Нефтекамск шәһәрндә «Идел бие кубогы» узды, 2012 елда туган балалар арасында «Биектау 2012» командасы 1 урынны яулады.

2023 елның 09 апрелендә балалар командалары арасында 2015 елгы малайлар арасында Хоккей буенча фестиваль узды, Биектау 2015» 2 урынны яулады.

2023 елның 17-19 мартында 2013 елгы яшүсмерләр арасында хоккей буенча турнир узды. «Биектау 2013» командасы 1 нче урын яулады.

2022 елның 30 апрель - 01 маенда Зеленодольск шәһәрндә “Тынычлык, Хезмәт, Май һәм спорт” 2007 елгы командалар арасында хоккей буенча турнир узды. «Биектау 2007» командасы 2 нче урын алды.

2022 елның 14-15 маенда Әлмәт шәһәрндә 2013 елгы малайлар командалары арасында Жиңүче Кубогына турнир узды. «Биектау 2013» командасы 3 урынны яулады.

Фигуралы шуу

2023 елның 23-24 февралендә Казан шәһәрндә «Ак бүре кубогы»на тимераякта фигуралы шуу буенча республика классификация ярышлары узды.

2015 елгы Зарипова Аделя 3 юн. буенча 3 урын

2023 елның 24 апрелендә ТР Тимераякта фигуралы шуу федерациясе кубогы ярышлары, Казан

2015 елгы Рәхимжанова Алинә 3 юн. буенча 3 урын.

2023 елның 15-17 апрелендә Биектау авылында тимераякта фигуралы шуу буенча «Биектау Кубогы» республика классификация ярышлары узды.

Исланова София 2009 елгы 1 урын, КМС буенча.

Медведева Дарина 2010 елгы 2 урын, 3 КМС буенча

Кәримуллина Элина 2014 елгы 2 урын, 2 юн. буенча

Куркова Есения 2013 елгы 1 урын, 2 юн. буенча

Сәмигуллина Әминә 2015 елгы 2 урын, 2 юн. буенча

Сафина Камилә 2012 елгы 1 урын, 2 сп. р. буенча

Мөхәмәтшина Ирада 2011 елгы 2 урын, 1 сп. р. буенча

Гарипова Ралина 2013 елгы 1 урын, 1 юн. буенча

Агафонова Марта 2013 елгы 2 урын, 2 сп. р. буенча

Гайфуллина Мәликә 2012 елгы 2 урын, 2 сп. р. буенча

2023 елның 05-09 маенда Язгы тамчы, Казан ш.

Габдрахманова Элина 2017 елгы 1 урын юн.фиг. буенча

2023 елның 02-03 декабрндә Биектау авылында тимераякта фигуралы шуу

буенча «Биектау Кубогы» республика классификация ярышлары узды.

Гарипова Ралина 3 урын. 3 сп.р. буенча

Сафина Камилә 2012 елгы 1 урын, 2 сп.р. буенча

Гайфуллина Мәликә 2012 елгы 2 урын, 2 сп.р. буенча

Мөхәмәтшина Ирада 2011 елгы 3 урын, 1 сп.р. буенча

Куркова Есения 2013 елгы 1 урын, 1 юн. буенча

Сәмигуллина Әминә 2015 елгы 3 урын, 1 юн. буенча

Смирнова Кира 2015 елгы 3 урын, 3 юн. буенча

Тихонова Валерия 2017 елгы 1 урын, юн.фиг. буенча

Шул ук вакытта тармакның алга таба үсешенә түбәндәге проблемалар комачаулый:

1. Физик культураның һәм массакүләм спортның тотрыклы үсешенә тенденцияләр формалашуга карамастан, яшәү урыны буенча халык белән физкультура-спорт эшен оештыру, инвалидлыгы булган затлар, шул исәптән финанс һәм кадрлар белән тәмин итү, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен зоналар белән яшәү урыны буенча йорт яны территорияләрен төзекләндерү белән бәйле кайбер проблемалар бар.

2. Физик культура һәм массакүләм спортны пропагандалауга юнәлдерелгән физкультура чаралары һәм акцияләр массакүләм мәгълүмат чараларын күбрәк яктыртырга кирәк.

3. Биектау районының спорт объектларында Татарстан Республикасында спорт резервын эзерләүнең гамәлдәге системасында тренерлар ставкаларын арттыруга ихтыяж бар.

Әлеге проблемаларны хәл итү өчен «2024 - 2026 елларга Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» программасы кысаларында спорт инфраструктурасын үстерүгә, аларның эшчәнлегенә нәтижәлелеген күтәрүгә, массакүләм балалар-яшүсмерләр спортын үстерүгә һәм спорт резервын эзерләүгә, халыкның барлык категорияләре арасында массакүләм спортны үстерүгә, спортның өстенлекле төрләрен үстерүгә, югары класслы спортчыларны эзерләү өчен шартлар тудыруга, физик культура һәм спорт буенча белгечләр эзерләүгә булышуга, халыкның физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә ихтыяжын формалаштыруга, халыкның сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга, физик культура һәм спорт өлкәсен мәгълүмати-методик тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы тәкъдим ителә.

Физик культура һәм спорт өлкәсен үстерү буенча муниципаль һәм республика программаларын гамәлгә ашыру кысаларында динамикада программаларны гамәлгә ашыруның иң мөһим нәтижәсе булып, даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче район халкының чагыштырма саны арту тора, 2026 ел ахырына 66,0 процентка кадәр.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ, КӨТЕЛГӘН АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРНЕ ТАСВИРЛАУ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ

Программаның максаты булып Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру тора.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Биектау районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен арттыру.

2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү һәм Биектау районы спортчыларының республика, регионара, бөтенроссия ярышларында һәм Татарстан Республикасы жыелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәэмин итү.

Куелган максатның масштаблылыгы чаралар комплексын эшләүне таләп итә.

Физик культура һәм массакүләм спортны үстерү, район халкының сәламәтлеген ныгыту өчен «2024 - 2026 елларга физик культура һәм массакүләм спортны үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, халыкның барлык яшь төркемнәренә физик активлыгын һәм эзерлеген күтәрүгә, тулысынча ял итү һәм сәламәт буш вақыт өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән чараларны үтәүне күздә тотта.

Күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру Биектау муниципаль районы халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, райондагы демографик хәлне яхшыртырга, массакүләм спортны үстерергә һәм популярлаштырырга, жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга арттырырга мөмкинлек бирәчәк:

халыкның гомуми санында системалы рәвештә физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның өлешен 66,0 процентка кадәр;

«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан Биектау районы халкының гомуми санында «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын үтәгән өлешен 70,0 процентка кадәр;

халыкның сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән ёшм инвалидлар категориясенә гомуми санында әлеге категориянең физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче өлешен 21,5 процентка кадәр.

Республика, Россия һәм халыкара спорт ярышларында Биектау муниципаль районы спортчыларының спорт резервын һәм уңышлы чыгышларын эзерләүне тәэмин итү максатларында «2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын эзерләү системасын үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа спорт резервын эзерләүгә, спорт мәктәпләрендә укучыларның спорт нәтижәләрен камилләштерүгә, спорт юнәлешле балаларга өстәмә һәм һөнәри белем бирү оешмаларына ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларны үтәүне күздә тотта.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга арттырырга мөмкинлек бирәчәк:

Татарстан Республикасы спорт жыелма командаларына кандидатлар

исемлекләренә кертелгән спортчылар санын 25 кешегә кадәр;

физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми санында спорт эзерлегә федераль стандартлары нигезендә хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлешен 100 процентка кадәр.

Программаның максаты, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм Программа чаралары буенча финанслау аңа кушымтада китерелгән.

Программаны гамәлгә ашыруның гомуми срогы: 2024 - 2026 еллар.

III. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕҢ НИГЕЗЛӘМӘСЕ

2024-2026 елларга Программаны финанслау күләме 219 654,80 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 72 202,80 мең сум;

2025 ел - 73 195,10 мең сум;

2026 ел - 74 256,90 мең сум.

Ярдәмче программаны-1не финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш.

Республика бюджеты акчалары, бюджеттан тыш чыганаclar күләме ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаның дәүләт заказчысы - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе.

Программада катнашучылар эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы булып «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе тора.

Программаны үтәүчеләр: «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә мәдәният бүлегә» муниципаль казна учреждениесе, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф бүлегә» муниципаль казна учреждениесе.

«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе:

билгеләнгән тәртиптә программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны төгәлләштерү турында тәкъдимнәр эзерли;

максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларның кварталларга бүленешен аныклай;

квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 25 енә кадәр программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап эзерли һәм аны «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә тапшыра;

ел саен, хисап чорыннан соң килә торган елның 1 мартына кадәр «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә Программаны гамәлгә ашыру буенча эшләр барышы һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижәләгә турында хисап жибәрә.

Программаны үтәү барышын ярты еллыкта район Советы утырышларында кимендә 1 тапкыр карау планлаштырыла, анда Программаны башкаручыларның мәгълүматы тынланачак. Башкарма комитет ел саен 31 мартка кадәр район Башлыгына узган елда Ярдәмче программаны тормышка ашыру турында йомгаклау отчетын тапшыра. Программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәүне контрольдә тотуны башкарма комитет гамәлгә ашыра.

V. ПРОГРАММАНЫҢ ИКЪТИСАДЫЙ, СОЦИАЛЬ ҺӘМ ЭКОЛОГИК НӘТИЖӘЛӘГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашыруның социаль нәтижәсе:

район халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү дәрәжәсен күтәрү;

халыкның төрле төркемнәре авырулары дәрәжәсен киметү;

балаларның һәм яшьләрнең оештырылмаган төркемнәрен спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләренә, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләренә һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;

мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләргә киңәйтү;

Биектау районындагы гражданның ял итүнең савыктыручы актив формаларына ихтыяжларын канәгатьләндерү;

яшьләр арасында наркоманияне, алкогольизмны, тәмәке тартуны һәм хокук бозуларны профилактикалауның нәтижәле системасын булдыру, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән;

спорт инфраструктурасын тотрыклы үстерү һәм аның нәтижәлелеген арттыру.

Кушымта
«2024-2026 елларга Биектау муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасына

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЫ, БУРЫЧЛАРЫ, НӘТИЖӘЛӘРЕН БӘЯЛӘУ
ИНДИКАТОРЛАРЫ ҺӘМ ЧАРАЛАР БУЕНЧА ФИНАНСЛАУ**

№ т/б	Ярдәмче программаның исеме	Башкаручы (киләшү буенча)	Үтәү срогы	Финанслау чыганагы	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар кыйммәте				Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)			
						2023 (база)	2024ел	2025ел	2026ел	2024ел	2025ел	2026ел	Барысы
Максатның исеме: Биектау муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру													
1.	1 нче бурыч: Биектау районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен арттыру												
1.1	«2024-2026 елларга физик культура һәм спортны үстерү»	ОДМС, ЦЗН, ОО, ЦРБ, АЖ башлыклары	2024 - 2026	ЖБ	халкының гомуми санында даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халык өлеше, процент	64,3	65,2	65,8	66,0	827,15	827,15	827,15	2481,45
ЖБ				"Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан Биектау районы халкының гомуми санында "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының	64	65,5	67,7	70					

					сынаулар (тестлар) нормативларын үтгән өлеше, процент								
				ЖБ	халыкның сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән категориясенә гомуми санында әлеге категориянең физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгылләнүче өлеше, процент	17	18,5	19,3	21,5				
2.	2 бурыч: Спорт резервын әзерләү системасын камилләштерү һәм Биектау районы спортчыларының республика, регионара, бөтенроссия ярышларында һәм Татарстан Республикасы жыелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәмин итү												
2.1	«2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын әзерләүне үстерү»			ЖБ	Татарстан Республикасы спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар саны, кеше	15	17	21	25	71375,70	72368,0	73429,80	217173,50
БАРЛЫГЫ										72202,80	73195,10	74256,90	219654,80

Кулланылган кыскартылмалар исемлеге:

ОДМС -«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе.

ЦЗН-«ТР Биектау муниципаль районы Халыкны хезмәт белән тәмин итү үзәге» ДБУ.

ОО-«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе.

ЦРБ -«Биектау район үзәк хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе.

МБ –жирле бюджет.

«2024 - 2026 ЕЛЛАРГА ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ МАССАКУЛӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	«2024-2026 елларга физик культура һәм спортны үстерү» (алга таба – Ярдәмче программа-1)
Ярдәмче программа-1нең дәүләт заказчылары	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе
Ярдәмче программа-1нең төп эшләүче-координаторы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Ярдәмче программа-1нең катнашучылары	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» ДО МБУ, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау» Спорт мәктәбе ДО МБУ
Ярдәмче программа-1нең максаты	Биектау районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгылләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен күтәрү
Ярдәмче программа-1нең бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Биектау районы халкының төрле категорияләрен һәм төркемнәрен, шулар арасында инвалидлыгы булган затлар, барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләр хезмәткәрләре категорияләрен физик тәрбияләү системасын камилләштерү һ.б. 2. Массакүләм спорт өчен, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган затлар һәм инвалидлар өчен һәркем файдалана алырлык спорт инфраструктурасын тәмин итү. 3. "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә эзерлек системасын популярлаштыру.
Ярдәмче программа-1не елларга һәм финанслау чыганаclarына	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслауның гомуми күләме 2481,459 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2024 ел - 827,15 мең сум; 2025 ел - 827,15 мең сум;

<p>бүлөп финанслау күлэмнәре</p>	<p>2026 ел - 827,15 мең сум. Ярдәмче программа-1не финанслау күлэмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш. Республика бюджеты акчалары күләме, бюджеттан тыш чыганақлардан ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.</p>
<p>Ярдәмче программа-1нең максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтижәләлеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа-1 чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга физик культура һәм массакүләм спорт өлкәсендә түбәндәгеләрне арттырырга мөмкинлек бирәчәк: халыкның гомуми санында системалы рәвештә физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның өлешен 66,0 процентка кадәр; "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан Биектау районы халкының гомуми санында "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын үтәгән өлешен, 70,0 процентка кадәр; халыкның сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән һәм инвалидлар категориясенә гомуми санында әлеге категориянең физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче өлешен, 21,5 процентка кадәр; системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче балалар һәм яшьләр (3 - 29 яшь) өлешен, 80,0 процентка кадәр; системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче урта яшьтәге гражданныр (хатын-кызлар 30 - 54 яшь, ир-атлар 30 - 59 яшь) өлешен, 49 процентка кадәр; даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче өлкән яшьтәге гражданныр (хатын-кызлар 55 - 79 яшь, ир-атлар 60 - 79 яшь) өлешен, 25 процентка кадәр.</p>

I. ДӘҮЛӘТ СӘЯСӘТЕНЕҢ ӨСТЕНЛЕКЛӘРЕ ҺӘМ МАКСАТЛАРЫ, ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-1 НЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА

Әлеге Ярдәмче программа-1 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2026 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 05 мартындагы 159 номерлы карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының ред. 2023 елның 5 июнендәге 12.07.2019 N 567, 08.11.2019 N 1023, 30.12.2019 N 1279,

12.06.2020 N 483, 11.12.2020 N 1117, 09.08.2021 N 693, 12.05.2022 N 434, 20.10.2022 N 1115, 05.06.2023 N 690 үзгәрешләр белән), «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 04 декабрдәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон, «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрдәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясе эшчәнлегенә төп юнәлешләрән исәпкә алып эшләнде.

Физик культура һәм массакүләм спорт тармагында дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатлары районның социаль-икътисадый үсешенә элге шартлары белән билгеләнде. Анда гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып бару, аларны системалы рәвештә физик культура һәм массакүләм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү өчен тиешле шартлар тудыру күздә тотыла.

Күрсәтелгән программа документлары түбәндәге өстенлекле юнәлешләрне ассызыклайлар:

Биектау районының төрле яшьтәге категорияләрен һәм халык төркемнәрен физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;

Биектау районы халкының физик әзерлегә дәрәжәсен күтәрү;
спорт объектларыннан, шул исәптән өлкән яшьтәгеләр, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидларның файдалана алуын арттыру.

Ярдәмче программа-1не гамәлгә ашыру кысаларында "Спорт - тормыш нормасы" федераль проекты чаралары, шул исәптән халыкның барлык категорияләре һәм төркемнәре: балалар һәм укучы яшьләр (студентлар), урта һәм өлкән яшьтәге төркем затлары, инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар, шул исәптән инвалид балалар өчен физкультура һәм комплекслы физкультура чаралары гамәлгә ашырылды. Мәгариф системасында, бөтен төр милек формасындагы предприятиеләрдә Татарстан Республикасы халкы арасында "Хезмәткә һәм оборонага әзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә кертү һәм популярлаштыру эше дәвам итте.

2023 ел йомгаклары буенча Татарстан Республикасы муниципаль хезмәткәрләре Спартакиадасы кысаларында авыл районнары арасында Биектау районы командасы 5 нче урынны алды.

2023 елда Татарстан Республикасы белән беррәттән Россия чаңгы юллары – чаңгы ярышлары стартына 743 кеше чыкты, Милләтләр кроссы - жиңел атлетика ярышларына 958 кеше чыкты, Беренче май эстафетасы, ГТО фестивале, «Физкультурачы көне», коммерция һәм бюджет оешмалары арасында Спартакиада кебек ярышлар үткәрелде, ел саен катнашучылар саны арта бара.

Ел саен 1 июндә Биектау районында балаларны яклау көненә багышланган төрле категориядәге балалар һәм яшүсмерләр катнашында спорт-масса чаралары һәм мәдәни-спорт бәйрәмнәре уздырыла.

Ел саен Биектау районы авыл жирлекләре арасында Татарстан Республикасының "Сәламәтлек" авыл Спартакиадасында катнаша. Спартакиада программасына 13 спорт төре буенча ярышлар: чаңгы ярышлары, ирләр һәм хатын-кызлар командалары арасында волейбол, армрестлинг, шашка, жиңел атлетика, ирләр командалары арасында мини-лапта, ирләр командалары арасында мини-футбол, жәяүле дистанцияләрдә спорт туризмы, бадминтон, ирләр һәм хатын-кызлар

командалары арасында баскетбол ярышлары кертелгән. Ярышлар нәтижәләре буенча район командасы 9 гомуми команда урынына лаек булды.

Предприятие һәм оешма хезмәткәрләре тарафыннан «Хезмәткә һәм оборонага эзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормаларын тапшыруга юнәлтелгән чараларны аерым билгеләп үтәргә кирәк. Оешмаларга һәм предприятиеләргә уңайлы булсын өчен ГТО нормативлары «Милләтләр кроссы», «Россия чаңгы юллары» кебек массакуләм чаралар уздырганда кабул ителә, шулай ук төрле фестивальләр үткәрелә.

Физик мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр белән эшләү «Спорт комплексы» МБУда яшәү урыны буенча уздырыла. Барлығы 92 кеше шөгыйльләнә. Физик мөмкинлекләре чикләнгән спортчылардан торган команда район ярышларында актив катнаша һәм Татарстан Республикасы буенча ярышларга чыга.

Дәресләрнең нигезе - сәламәтлекне ныгыту, физик үсешкә ярдәм итү, физик культура белән мөстәкыйль шөгыйльләнүгә кызыксыну һәм гадәт тәрбияләү. Шөгыйльләнүчеләр авыруларның яше һәм характеры буенча аерылып торган төркемнәргә бүленгән. Физик күнегүләрнең гигиеник нигезләре темалары буенча теоретик дәресләр уздырыла.

Район жыелма командасы "Татарстан Республикасы инвалидларының физкультура-спорт жәмгыяте" ижтимагый оешмасы һәм спорт төрләре буенча федерацияләр уздырган ярышларда катнаша. 2023 елның декабрендә Инвалидлар декадасы кысаларында инвалид спортчылар шашка, шахмат, өстәл теннисы, дартс, стритбол, армспорт, волейбол кебек төр ярышларда катнаштылар).

Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр өчен район социаль яклау үзәге белән берлектә балалар һәм өлкәннәр өчен шашка, шахмат, өстәл теннисы, колясканы фигуралы йөртү кебек спорт төрләре буенча ярышлар уздырыла. Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр өчен «Милләтләр кроссы», «Россия чаңгы юллары» кебек спорт чараларында аерым стартлар үткәрелә. Районның барлык спорт корылмалары элекке категория кешеләр өчен ачык һәм түләүсез.

II. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-1НЕҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ, КӨТЕЛГӘН АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРНЕ ТАСВИРЛАУ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Ярдәмче программа-1нең максаты - Биектау районы халкын физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивацияләүне арттыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Биектау районы халкының төрле категорияләрен һәм төркемнәрен, шулар арасында инвалидлыгы булган затлар, барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләр хезмәткәрләре категорияләрен физик тәрбияләү системасын камилләштерү һ.б.

2. Массакуләм спорт өчен, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар өчен һәркем файдалана алырлык спорт инфраструктурасы белән тәэмин итү.

3. "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә эзерлек системасын популярлаштыру.

Ярдәмче программа-1нең гамәлгә ашырылуын бәяләү индикаторларын күрсәтеп, аның максатлары һәм бурычлары киселешендәге Ярдәмче программа-1 чаралары 1 нче кушымтада бирелә.

Ярдәмче программа-1не гамәлгә ашыру срогы - 2024 - 2026 еллар.

III. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-1НЕ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслауның гомуми күләме 2481,45 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2024 ел - 827,15 мең сум;

2025 ел - 827,15 мең сум;

2026 ел - 827,15 мең сум.

Ярдәмче программа-1не финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш.

Республика бюджеты акчалары күләме, бюджеттан тыш чыганақлардан ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-1НЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Ярдәмче программа-1дә катнашучылар эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы башкарма орган булып «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе тора, ул башка бүлекләр һәм учреждениеләр белән бергә:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны, шулай ук Ярдәмче программа-1не гамәлгә ашыру механизмын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр эзерли;

максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларның квартал буенча бүленешен аныклай.

Хисап мәгълүматын җыю һәм агрегатлау өчен җаваплы булып «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә» муниципаль казна учреждениесе тора.

V. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-1НЕҢ СОЦИАЛЬ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘҮ

Ярдәмче программа-1не гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек түбәндәгеләр исәбенә ирешеләчәк:

республика халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү белән
колачлау дәрәжәсен күтәрү;

халыкның төрле төркемнәре авырулары дәрәжәсен киметү;

балалар һәм яшьләрнең оештырылмаган төркемнәрен спорт белән даими
шөгыйльләнүгә жәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләренең, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләрнең
һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;

мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерү һәм социаль
адаптацияләү өчен мөмкинлекләрне киңәйтү;

Биектау районында гражданның ялының актив савыктыру формаларына
булган ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Әлеге Ярдәмче программа-1не гамәлгә ашыру индикаторларында
чагылдырылган арадаш һәм ахыргы социаль-икътисадый нәтижәләр аңа карата 2 нче
кушымтада бәян ителде.

1 нче кушымта
«2024-2026 елларга физик культура һәм спортны
үстерү» Ярдәмче программасына

**«2021-2023 елларга физик культура һәм спортны үстерү» Ярдәмче программасын гамәлгә ашыру чаралары
ИСЕМЛЕГЕ**

№ т/б	Чаралар	Башка ручы (ки лешү буенч а)	Башкар у срогы	Финансл ау чыганагы	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның кыйммәтләре (фараз)				Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)			
						2023 (база)	2024	2025	2026	2024	2025	2026	Барысы
	Максатның исеме: Биектау районы халкын физик культура һәм спорт белән системалы шөгьльләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивацияләүне арттыру												
1.	1 бурыч: Биектау районы халкының төрле категорияләрен һәм төркемнәрен, шулар арасында инвалидлыгы булган затлар, барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләр хезмәткәрләре категорияләрен физик тәрбияләү системасын камилләштерү һ.б.												
1.1	Республика закон актларын, норматив- методик документларын һәм тәкъдимнәрен физик культура һәм массакүләм спортны үстерү, яшәү урны буенча эшне оештыру мәсьәләләре буенча куллану	ОДМС, СШ, СК	2024- 2026	ЖБ, агымдаг ы финансла у	халыкның гомуми санында даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүче халык өлеше, процент	64,3	65,2	65,8	66,0	-	-	-	-
1.2	Массакүләм мәгълүмат чаралары белән спортны үстерү, республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда районыбыз спортчыларын әзерләү һәм катнаштыру	ОДМС, СК, «Татме диа» АЖ		ЖБ, агымдаг ы финансла у						-	-	-	-

	проблемаларын яктырту буенча хезмэттэшлек.												
1.3	Физик культура һәм спорт нигезләре, сәламәт яшәү рәвеше һәм хәрәкәт активлыгы турында, ата-аналарның үз балаларының сәламәтлеге өчен җаваплылыгы турында халык арасында мәгълүмат тарату	ОДМС, СК, «Татмедиа» АЖ	ЖБ, агымдагы финанслау										
1.4	Гомуми белем бирү оешмаларында спортның уен төрләрен үстерү	ОДМС, ОО	ЖБ, агымдагы финанслау	системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче балалар һәм яшьләр (3 - 29 яшь) өлеше, процент	74,5	76	78,5	80					
1.5	Биектау районы территориясендә уен, милли, хәрби-гамәли, көнчыгыш көрәшләре буенча балалар, үсмерләр һәм яшьләр арасында район физкультура-савыктыру, комплекслы спорт чаралары үткөрү	ОДМС	ЖБ, агымдагы финанслау						30	30	30	90	
1.6	"Күн туп", "Алтын алка" бөтенроссия һәм республика ярышларында катнашу	ОДМС, СШ	ЖБ, агымдагы финанслау						20	20	20	60	
1.7	Төрле милек формасындагы учреждениеләрдә, оешмаларда һәм предприятиеләрдә физик культура һәм спорт клублары булдыру	ОДМС, ОО, СК, бөтен милек формасындагы	ЖБ, агымдагы финанслау	системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче урта яшьтәге гражданнар (хатын-кызлар 30 - 54 яшь, ир-атлар 30 -	44,5	45,9	47,5	49	-	-	-	-	

		предпр иятиелә р житәкч еләре		59 яшь) өлеше, процент									
1.8	Һәртөрле милек формасында предпр иятиеләр һәм оешмалар арасында чемпионатлар, беренчелекләр, ачык турнирлар, гаилә чараларын да кертеп, комплекслы чаралар үткәрү	ОДМС, СК, бөтен милек формасындагы предпр иятиелә р житәкч еләре	ЖБ, агымдаг ы финансла у							40	40	40	120
1.9	Район физкультура-спорт бәйрәмнәрен, спорт чараларын, шул исәптән Физкультурачы көненә багышланган "Россия чаңгы юллары", "Милләт кроссы" һ.б. чараларын үткәрү	ОДМС, СК	ЖБ, агымдаг ы финансла у							120	120	120	360
1.10	Физик культура һәм массакуләм спорт өлкәсендә житәкче хезмәткәрләр, белгечләр һәм ижтимагый активлар белән еллык республика семинар-кинәшмәләрендә катнашу	ОДМС	ЖБ, агымдаг ы финансла у		-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11	Биектау районы һәм Татарстан Республикасы территориясендә "Өченче яшь" урта һәм өлкән яшьтәге халык төркеме	ОДМС, ОСЗ	ЖБ, агымдаг ы финансла у	даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче өлкән яшьтәге гражданныр (хатын-	22,6	23	24	25	27	27	27	27	81

	затлары арасында (ветераннар, өлкөн яшьтэге затлар) автомобиль, балык тоту спорты, мотокросс, спортның уенлы төрлөрө, комплекслы спартакиадалар буенча, техник, экстремаль, милли спорт төрлөрөн, көнчыгыш көрәшне дә кертеп, район һәм республика физкультура-савыктыру, комплекслы һәм бөтенроссия спорт чараларында катнашу				кызлар 55 - 79 яшь, ир-атлар 60 - 79 яшь) өлеше, процент								
1.12	“Сәламәтлек” спартакиадасы кысаларында авыл районнары командалары арасында чемпионатларда, беренчелекләрдә, ачык республика турнирларында, комплекслы чараларда, шулай ук авыл районнары командалары арасында республика ярышларында катнашу	ОДМС, СК		ЖБ, агымдагы финанслау		-	-	-	-	550	550	550	1650
2.	2 бурыч: Массакүләм спорт өчен, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар өчен һәркем файдалана алырлык спорт инфраструктурасы белән тәэмин итү												
2.1	Биектау районы территориясендә сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр һәм инвалидлар арасында район физкультура-савыктыру, комплекслы чаралар,	ОДМС, ОСЗ, ЦРБ, СК	2024-2026	ЖБ, агымдагы финанслау	халыкның сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән һәм инвалидлар категориясенә гомуми санында	17	18,2	19,5	21,5	10	10	10	30

	БАРЫСЫ	827,15	827, 15	827, 15	2481,45
--	--------	--------	------------	------------	---------

Кулланылган кыскартылмалар исемлеге:

ИК - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе;

ОДМС - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе;

ЦЗН- «ТР Биектау муниципаль районы Халыкны хезмәт белән тәмин итү үзәге» ДБУ;

ОО- «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе;

ЦРБ- «Биектау үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

МБ –жирле бюджет;

СШ – Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» «Биектау» МБУ;

СК- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе;

ОСЗ – Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы социаль яклау бүлеге.

«2024-2026 ЕЛЛАРГА ЮГАРЫ КАЗАНЫШЛАР СПОРТЫН ҺӘМ СПОРТ РЕЗЕРВЫН ӨЗЕРЛӘУ СИСТЕМАСЫН ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

1	Ярдәмче программаның исеме	«2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын эзерләү системасын үстерү» (алга таба – Ярдәмче программа -2)
2	Ярдәмче программа-2нең төп заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе
3	Ярдәмче программа-2нең төп эшләүче - координаторы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
4	Ярдәмче программа-2нең катнашучылары	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» ДО МБУ, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау» Спорт мәктәбе» ДО МБУ
5	Ярдәмче программа-2нең максатлары	1. Физик культура һәм спортны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру. 2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү 3. Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе жыйелма командалары составында республика, регионара, бөтенроссия һәм халыкара иң эре спорт ярышларында Биектау районы спортчыларының уңышлы чыгышын тәэмин итү
6	Ярдәмче программа-2нең бурычлары	1. Спортның олимпия төрләрен үстерү. 2. Физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәэмин итү механизмнарын камилләштерү һәм аны оештыруның яңа формаларын гамәлгә кертү. 3. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы спорт жыйелма командалары өчен спорт резервын сайлап алу һәм эзерләү

		системасын камилләштерү.
7	Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашыру сроклары	2024-2026 еллар
8	Ярдәмче программа-2не финанслау чыганақлары	<p>Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 2024 - 2026 елларда Ярдәмче программа-2не финанслауның гомуми күләме 217 167,50 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2024 ел - 71 375,70 мең сум; 2025 ел - 72 368,00 мең сум; 2026 ел - 73 423,80 мең сум;</p> <p>Ярдәмче программа-2не финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм ағымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш.</p> <p>Республика бюджеты акчалары күләме, бюджеттан тыш чыганақлардан ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.</p>
9	Ярдәмче программа-2нең ахыргы нәтижеләре	<p>Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашыру нәтижәсендә 202 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешү күздә тотыла:</p> <p>Татарстан Республикасы спорт жыйелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар санын, 25 кешегә кадәр;</p> <p>физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми санында, шул исәптән сәламәтлеге һәм инвалидлары мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен спорт әзерлегенә федераль стандартлары нигезендә спорт әзерлеге буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, 100 процентка кадәр;</p>

I. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-2НЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ, ШУЛ ИСӘПТӘН ЧИШЕЛӘШЕНӘ УЛ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАГА ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА

Әлеге Ярдәмче программа-2 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2026 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 05 мартындагы 159 номерлы карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының ред. 2023 елның 5 июнендәге 12.07.2019 N 567, 08.11.2019 N 1023, 30.12.2019 N 1279, 12.06.2020 N 483, 11.12.2020 N 1117, 09.08.2021 N 693, 12.05.2022 N 434, 20.10.2022 N 1115, 05.06.2023 N 690 үзгәрешләр белән), «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрендәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2018 елның 17 октябрендәге 2245-р номерлы "Россия Федерациясендә спорт резервын әзерләү концепциясен 2025 елга кадәр раслау турында" күрсәтмәсе, 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясә эшчәнлегенәң төп юнәлешләрен исәпкә алып эшләнде.

Ярдәмче программа-2 Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясә спорт жыелма командалары өчен спорт резервын сайлап алу һәм әзерләү системасын камилләштерүгә, Биектау муниципаль районы спортчыларының рәсми республика, төбәкара, бөтенроссия һәм рәсми халыкара спорт ярышларында югары спорт нәтижәләренә ирешүгә юнәлдерелгән чараларны үтәүне күздә тотта.

Спорт резервын әзерләү - физик культура һәм спорт өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыра торган төрле оештыру-хокукый формаларындагы оешмаларда спорт төрләре буенча күпьяеллык максатчан күнегүләр үткәрү процессы.

Спорт резервы - аларны спорт жыелма командалары, шул исәптән Россия Федерациясә спорт жыелма командалары составына керту максатларында спорт әзерлеге узучы затлар.

Биектау муниципаль районында халыкны спорт әзерлеге дәрәжәсен күтәрүгә, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга зур игътибар бирелә. Физик культура һәм спортны үстерү өчен киң мөмкинлекләр ачыла.

«Спорт - тормыш нормасы» Федераль проекты кысаларында 2022 елда Татарстан Республикасы Спорт министрлыгы тарафыннан 108 613,14 мең сумга "Эверест" ябык футбол манежы төзелде

Татарстан Республикасы Спорт министрлыгы белән бергәләп эшчәнлек турында килешү нигезендә спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарьлар сатып алуға 353 750 сум күләмендә Татарстан Республикасының спорт резервын әзерләүне гамәлгә ашырган спорт мәктәпләрен жиһазландыру өчен акча бүлеп бирелде.

Шуның белән бергә, бүгенгә көндә спорт резервын әзерләү бурычларын хәл иткәндә ведомствоара һәм тармакара үзара хезмәттәшлекнең житәрлек булмавы хәл ителмәгән.

Шулай итеп, спорт резервын әзерләүнең барлыкка килгән системасы үстерү һәм камилләштерүне таләп итә.

II. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-2НЕН ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ, КӨТЕЛГӘН АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРНЕ ТАСВИРЛАУ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Ярдәмче программа-2нең төп максатлары түбәндәгеләр:

1. Физик культура һәм спортны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру.
2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү
3. Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе жыелма командалары составында республика, регионара, бөтенроссия һәм халыкара иң эре спорт ярышларында Биектау районы спортчыларының уңышлы чыгышын тәэмин итү.

Ярдәмче программа-2нең максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Спортның олимпия төрләрен үстерү.
2. Физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәэмин итү механизмнарын камилләштерү һәм аны оештыруның яңа формаларын гамәлгә кертү.
3. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы спорт жыелма командалары өчен спорт резервын сайлап алу һәм эзерләү системасын камилләштерү.
4. Физик культура һәм спорт тармагының югары квалификация белгечләрен эзерләүдә ярдәм итү.

Күрсәтелгән бурычларны хәл итү Биектау районы спорт имиджын республика һәм бөтенроссия дәрәжәсендә алга таба ныгыту максатларында спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү өчен шартлар тудырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары исемлеге, шулай ук төп чараларны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары Ярдәмче программа-2 гә 1 нче кушымтада күрсәтелде.

III. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-2НЕ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 2024 - 2026 елларда Ярдәмче программа-2не финанслауның гомуми күләме 217 167,50 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 71 375,70 мең сум;

2025 ел - 72 368,00 мең сум;

2026 ел - 73 423,80 мең сум;

Ярдәмче программа-2не финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәллек кертелергә тиеш.

Республика бюджеты акчалары күләме, бюджеттан тыш чыганақлардан ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-2НЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Ярдәмче программа-2дә катнашучылар эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы башкарма орган булып «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенен Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе тора, ул башка бүлекләр һәм учреждениеләр белән бергә:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны, шулай ук Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашыру механизмын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр эзерли;

максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларның квартал буенча бүленешен аныклай;

квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 25 енә кадәр, Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашыруның барышы турында хисап эзерли һәм аны «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә тапшыра.

Хисап мәгълүматын жыю һәм агрегатлау өчен җаваплы булып «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенә Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә муниципаль казна учреждениесе тора.

Хисап кварталыннан соң килә торган айның 10 числосына кадәр Ярдәмче программа-2дә катнашучылар «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУның Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә МКУнә Ярдәмче программа-2 чараларының үтәлеше турында мәгълүмат бирә.

V. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА-2НІҢ ІКЪТИСАДЫЙ ҺӘМ СОЦИАЛЬ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелеккә түбәндәгеләр исәбенә ирешеп булачак:

район халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү дәрәжәсен күтәрү;
республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда Биектау районы спортчылары ирешкән нәтижәләр үсү;

физкультура-спорт хезмәтләренә, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләренә һәркем файдалана алырлык булуын, төрлеләгән һәм сыйфатын арттыру.

Ярдәмче программа-2не гамәлгә ашырудан икътисадый нәтижәлелек түбәндәгеләргә нигезләнә:

халыкның авыруын киметү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе буларак хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга ирешү;

физик культура һәм спорт өлкәсендә белем бирү кластерын булдыру исәбенә бюджет акчаларын тотуның нәтижәлеләгән арттыру.

1 нче кушымта
«2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын эзерләү системасын үстерү» Ярдәмче программасына

«2024 - 2026 елларга югары казанышлар спортын һәм спорт резервын эзерләү системасын үстерү» Ярдәмче программасын гамәлгә ашыру чаралары ИСЕМЛЕГЕ

№ т/б	Чаралар	Башкаручы (киләш ү буенча)	Башкару срогы	Финанслау чыганагы	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор билгеләре (фараз)				Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)			
						2023 (база)	2024	2025	2026	2024	2025	2026	Барысы
Максатның исеме: Физик культура һәм спортны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру													
1.	1 бурыч: Физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итү механизмнарын камилләштерү һәм аны оештыруның яңа формаларын гамәлгә кертү												
1.1	Ведомство буйсынуындагы спорт мөктәпләрен һәм ведомство буйсынуындагы спорт корьлмаларын карап тоту һәм эшчәнлеген тәмин итү	ОДМС, СШ, СК, «Биектау» СШ	2024 - 2026	ЖБ, агымдагы финанслау	-	-	-	-	-	70632,37	71624,67	72685,47	214942,51
1.2	Татарстан Республикасы бюджетыннан Татарстан Республикасының спорт резервын эзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алуга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль	СШ, «Биектау» СШ	2024 - 2026	РБ						332,90	-	-	332,90

	районы бюджетына башка бюджетара трансфертлар бирү												
1.3	Татарстан Республикасы бюджетыннан Биектау муниципаль берәмлеге бюджетына хезмәткәрләргә - спорт эзерлегенең өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашырган физкультура спорт оешмаларының яш белгечләренә акчалата түлүгә башка бюджетара трансфертлар бирү	СШ	2024 - 2026	РБ						20,00	-	-	20,00
1.4	Татарстан Республикасы бюджетыннан Биектау муниципаль берәмлеге бюджетына спорт резервын эзерләүне гамәлгә ашыручы муниципаль физкультура спорт оешмаларында эшләүче югары квалификацияле спортчылар эзерләгән өчен тренер-укытучыларга, шулай ук ярышларда алынган нәтижәләр өчен спортчы - инструкторларга һәм спортчыларга бүләкләү түлүгә башка бюджетара трансфертлар бирү	СШ	2024 - 2026	РБ						200,00	-	-	200,00
1.5	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетына спорт эзерлеге программаларын гамәлгә ашыруга һәм муниципаль спорт мәктәпләре спорт командаларының хоккей буенча Татарстан	«Биектау» СШ	2024 - 2026	РБ						1035,60	-	-	1035,60

	Республикасы чемпионатында һәм (яисә) хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) катнашуына Татарстан Республикасы бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирү													
Максатның исеме: Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү														
2.	2 бурыч: Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы спорт жыелма командалары өчен спорт резервын сайлап алу һәм эзерләү системасын камилләштерү													
2.1	"Татарстан Республикасы спорт мәктәпләре арасында рейтинг" республика конкурсында катнашу	ОДМС, СШ		ЖБ, агымдагы финанслау	физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми санында, спорт эзерлегенен федераль стандартлары нигезендә спорт эзерлеге буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, процент	90	100	100	100	-	-	-	-	
2.2	Уку-тренировка процессын иң яхшы куюга һәм спорт мәктәпләре укучылары арасында спорт резервын эзерләүгә республика смотр-конкурсында катнашу	ОДМС, СШ	2024-2026	ЖБ, агымдагы финанслау						-	-	-	-	
2.3	Спорт мәктәпләренен тренерлык һәм житәкче хезмәткәрләре өчен республика һөнәри конкурсларында катнашу	ОДМС, СШ	2024-2026	ЖБ, агымдагы финанслау						-	-	-	-	
2.4	Тренер кадрларының квалификациясен күтәрү	ОДМС, СШ	2024-2026	ЖБ, агымдагы финанслау						-	-	-	-	
Максатның исеме: Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе жыелма командалары составында республика, регионара, бөтенроссия һәм халыкара иң эре спорт ярышларында Биектау районы спортчыларының уңышлы чыгышын тәэмин итү														
3	3 бурыч: Спортның олимпия төрләрен үстерү													
3.1	Район, республика, төбәкара, бөтенроссия һәм	ОДМС, СШ,	2024-2026	ЖБ, агымдагы финанслау	Татарстан Республикасы спорт	14	18	21	25	743,332	743,332	743,332	2229,996	

	халыкара ярышларда районның спорт төрләре буенча жыелма командаларын эзерләүне һәм аларның катнашуларын тээмин итү			ы финансла у	жыелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар саны, кеше								
3.2	Район территориясендә балалар-яшүсмерләр спорт төрләре буенча ярышлар үткөрү	ОДМС, СШ,	2024- 2026	ЖБ, агымдаг ы финансла у									
БАРЛЫГЫ										73707,5 3	73111 ,33	74172 ,13	220990,99

Кулланылган кыскартылмалар исемлеге:

ОДМС - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» муниципаль казна учреждениесе;

МБ – жирле бюджет;

СШ –Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» «Биектау» ДО МБУ;

СК -Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе.